

Sätra Bruks Herrgård

1790

Seminarium regionala kontaktpersoner vid
Familjecentralerna och styrelsen för FFFF

Sätra Bruk 5–7 september 2018

FFFF regionala kontaktpersoner var för nionde året i rad inbjudna till Stiftelsen Allmänna Barnhusets herrgård Sätra Bruk. Representanter ifrån våra regioner deltog på kontaktpersonsdagarna. Syftet med seminariet är att utbyta erfarenheter mellan de regionala nätverken, ge möjlighet till dialog mellan styrelsen och de regionala kontaktpersonerna och stärka Familjecentralernas fortsatta utvecklingsarbete på lokal, regional och nationell nivå.

Årets tema var så följer vi upp arbetet på familjecentralen - uppföljning, utvärdering och indikatorer. I samverkan med föräldrar och utifrån familjens livssituation ska familjecentralens personal främja en god hälsa för barn och föräldrar. Tillsammans med föräldrarna arbetar de fyra professionerna för att främja en trygg anknytning, gynnsam fysisk, psykisk och social utveckling för förskolebarn. Hur mäter vi detta? Hur kan vi veta att arbetet är till hjälp? På familjecentralen sker samverkan hela tiden. För när samverkar vi egentligen inte? Men hur dokumenterar vi samverkan? Och det arbete som sker i det dagliga arbetet? Hur gör ni? Vad finns för lärdomar att ta del av från din region? Bjud på glimtar från arbetet! Planeringsgruppen: Marianne Gabrielsson Allmänna Barnhuset, Linda Berntsson FFFF:s Styrelse, Kerstin Alexandersson Värmland och Christine Lennartsson Ängelholm.

Efter en härlig middag inleddes kvällen med att Marianne Gabrielsson berättade om Stiftelsen Allmänna Barnhuset. Barnhuset är en statlig stiftelse som arbetar för att stärka barn i utsatta livssituationer. Deras verksamhet vänder sig till praktiker, forskare och beslutsfattare. De utgår från Barnkonventionen och arbetar med: - Att utveckla och sprida kunskap från forskning och praktik - Att öka kompetensen hos de professionella som möter barn - Att påverka beslutsfattare och politiker Det gör vi genom att stödja forskning, driva metodutvecklingsprojekt, ordna konferenser och seminarier samt att publicera böcker och rapporter.

När presentationen från Barnhuset var klar var det dags för att lära känna varandra lite bättre. Vi fick välja en bild utifrån frågeställningen – vad talar till dig. Sedan beskrev vi oss själva utifrån vår RK region, vem vi var, var vi arbetar och sedan något om mig utifrån den bild vi valt. Detta ledde till roliga lärtillfällen om varandra. Väldigt trevligt!

Torsdag 6 september

Några av oss startar morgonen (innan frukost) med Yoga mind i Nygården. Ett lugnt yogapass med inriktning på återhämtning, lugn stillhet och medveten närvaro.

FFFF's styrelse bjuder in till dialog om föreningens arbete och aktuella frågor

Under torsdagen inleddes dagen med en presentation av var styrelsen finns rent geografiskt i vårt land.

Det efterfrågades en sammanställning över var de regionala kontaktpersonerna finns i vårt land. Likt den karta som visar var styrelsen finns.

Presentation av verksamhetsplan 2018

Torsdagen inleddes med syfte för dessa träffar. Syfte är att utbyta erfarenheter mellan de regionala nätverken och stärka familjecentralernas fortsatta utvecklingsarbete på lokal, regional och nationell nivå.

Vi går igenom årets verksamhetsplan som ligger som grund för dessa dagar.

Verksamhetsplan 2018

- Styrelsearbete –Extern kontorstjänst –Logga
- Konferens 2018 och 2019
- Nationellt/regionalt ansvarstagande och samordning för stöd, kunskapsspridning och utveckling av familjecentralerna –Strategisk träff – Barnrättsdagarna –Trollhättan –Almedalen –Späda barns utveckling och hälsa
- Fortsatt utveckling av regionala medlemsnätverk
- Stödja utvecklingen av professionernas yrkesroller – Barnmorskans roll
- Forskning och utvärdering
- Internationellt erfarenhetsutbyte
- Projekt – Familjecentralsdialogen – Mätbara mål forskning

Lite allmän information och dialog:

- Information om utskriftsfunktion på hemsidan när man ska skriva ut föreningens broschyr om familjecentraler.
- Styrelsen kommer att söka varumärkesskydd för vår logga. Det är fritt att använda loggan.
- Utvärderingen och dokumentationen från 2018 års konferens i Linköping är färdiga och kommer nu läggas ut på hemsidan.
- Konferensen 2019 kommer att anordnas i Örebro 7-9 maj. Arenan för nästa års konferens heter Conventum och ligger nära södra station i Örebro. Priset blir detsamma som tidigare. Temat kommer att vara "Att nyttja Familjecentraler som arena för jämlik hälsa." Vi uppmanas att inte åka hem tidigare (Då missar man det bästa!). Under konferensen 2019

erbjuds information/utbildning för chefer och styrning av familjecentraler.

- Tyvärr kunde MFoF inte vara med på Sättra pga att de flyttar, men föreningen har fortsatt kontakt med dem.
- I våras innan Barnrättsdagarna hölls ett strategiskt möte i Örebro. Till detta möte bjöds personer med stödjande funktioner från varje län in. Resultat av detta möte: Information om att Länsstyrelsen har fått ökat uppdrag i föräldraskapsstöd som stöd från 0-18 år. Anna Sarkadi (folkhälsomyndigheten) och MFoF önskar stödja vårt arbete med uppföljning och utvärdering. Anna Sarkadi efterlyser en programteori. För detta har vi inte fått till något fysiskt möte ännu. Vi hoppas på ett möte i oktober som nu är inplanerat.
- Intressant att frågan om Familjecentraler finns med i arbetet med utökat hembesöksprogram inom Barnhälsovården.
- Styrelsen medverkade med utställningsbord vid Barnrättsdagarna i Örebro.
- Styrelsen har varit med på ett seminarium på Högskolan Väst i Trollhättan om det tidiga stödet och föräldraskapsstöd.
- Vi kommer vara utställare på konferensen: "Späda barns utveckling och hälsa" som hålls i Stockholm 16-17/10.
- Professionsbeskrivning fortgår. Barnmorskans roll på familjecentral är den som arbetas med.
- Styrelsen fortsätter sitt internationella erfarenhetsutbyte i form av Eurochild. Representanter kommer även föreläsa/informera om Sveriges arbete med familjecentraler på en konferens i Belgien.
- Det finns fortfarande möjlighet att sponsras med pengar från FFFF för Familjecentralsdialogen (FC-dialogen)
- Styrelsen informerar och visar bilder från styrelsens dagar på Almedalsveckan.
- Behov av en film? Det finns ett intresse, men vi behöver ha ett syfte och den behöver vara hållbar.

Hur många familjecentraler (FC) och familjecentralsliknande verksamheter (FCLV) verksamheter finns det i vårt avlånga land 2018?

Inför styrelsens medverkan på Almedalsveckan bad vi de regionala kontaktpersonerna att sammanställa hur många FC och FCLV verksamheter det finns i respektive region/län. Det gjordes en kartläggning kring hur många familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter vi hade våren 2017. Den frågan ställdes även våren 2018 och nedan kan ni se den

sammanställningen. De rödmarkerade siffrorna är från 2017 och där har det inte ännu inkommit någon siffra för 2018 utan 2017 års resultat kvarstår.

Föreningens definitionsbeskrivning av familjecentral och familjecentralsliknande verksamhet:

Med familjecentral (FC) menas en samlokalisering av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med förebyggande verksamhet. Med familjecentralsliknande verksamhet (FCLV) menas ett lokalt avgränsat område där familjecentralens basverksamheter bedriver ett strukturerat samarbete i linje med en samlokaliserad familjecentral eller en verksamhet som är samlokaliserad, men där inte alla basverksamheterna ingår. Utöver basverksamheterna kan även andra samhällsaktörer ingå i samarbetet.

Region:	Antal FC:	Antal FCLV:
Norrbotten	2	3
Västerbotten	14	
Västernorrland	3	
Jämtland-Härjedalen	2	11
Gävleborg	7	3
Dalarna	5	4
Uppland	13	
Värmland	11	
Örebro	13	4
Stockholm Nordväst/Norra	6	14
Södra Stor Stockholm	4	1
Södermanland	8	1
Östergötland	1	22
Sjuhärad	7	3
Skaraborg	1	13
Fyrbodal	8	
Göteborg	8	
Kalmar	12	
Jönköping	19	2
Halland	2	3
Kronoberg	5	2
Skåne	18	16
Totalt	169	101

Totalt 270 familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter i hela landet

Gruppdiskussion utifrån RK uppdraget

Fyra grupper diskuterade och en sammanställning av diskussionerna var att:

Fråga 1: Vad gör ni i ert uppdrag?

- Ser olika ut i olika regioner
- Sprida information från FFFF och ordna nätverksträffar/samordnarträffar. Uppdatera hemsidan, lägga ut information och Hålla kontakt med samordnarna. Jobba nära folkhälsostrateg. Ta fram styrdokument gemensamt för länet. Skicka infobrev till samordnare och ledningsgrupp. Tips: Skriva ihop ett brev fr. ex Sätra och konferensen
- Ser olika ut. Bra att vara flera RK. Vissa regioner har samordnare som kan göra en del av uppdraget. Svårt för de som inte har samordnare.
- Förmedlar info från FFFF till nätverket. Sprider information, Hålla lista med kontaktpersoner uppdaterad.
Ordna träffpunkter, Delta på Sätra bruk

Fråga 2: Vad stöter ni på som fungerar bra?

- Mailutskick fungerar bra. Lätta att skicka vidare.
Konferens i Skåne fungerar bra.
Stöd från kunskapscentrum
Gemensam handledning för soc i Stockholm
- Se ovan fr vad vi gör i vårt uppdrag.
Draghjälp från Länsstyrelsen
- Att ha en samordnare att fördela till
Mailen som kommer från FFFF är smidigt
Bildspel från hemsidan
- Att uppdatera hemsidan fungerar bra.
Snabb återkoppling från FFFF.

Fråga 3: Vad stöter ni på för utmaningar?

- Saknar stöd från verksamhetsutvecklare, chefer som driver
Hemsidan; Svår att uppdatera
Hitta tid för att träffa samordnare.
Bättre dialog uppåt
- Hitta rätt ingång för att nå ut. Viktigt att få delta på konferenserna

Avtal – få ekonomi för gemensam fortbildning

- Ensam i rollen som RK

När man ställs inför frågor som är svåra att svara på själv.

- Att få någon som vill ta över RK-uppdraget. Hur rekryterar vi nya RK?

Tips: Få bjuda med någon till Sättra för att få en inblick i uppdraget.

Vilken ambition ska vi ha?

Hur får vi till region-konferenser?

Vilken ambitionsnivå ska vi ha?

Spretiga nätverk

Fråga 4: Finns det behov av stöd, iså fall från vem?

- Önskar stöd från Chefer, verksamhetsutvecklare

Utveckla kontakt/dialog uppåt.

Samordning mellan länsstyrelse och andra gällande familjecentralsarbetet

- Länsstyrelsen.

Stöd fr styrelsen. Länsövergripande samordnare

Stöd av andra RK genom att mötas, bra med Sättra-träffarna

- Manual – information om RK-uppdraget.

- Stöd för att FC ska bli en bra arena. Få ihop kommuner och landsting.

Länsstyrelsen som part för att hålla ihop nätverket.

Uppdragsbeskrivning för RK

Som regional kontaktperson får du:

- Tillgång till ett nationellt nätverk
- Möjlighet till nätverksskapande mellan varandra
- Tillgång till förstahandsinformation från nationell, regional och lokal nivå
- Inbjudan till ett internat en gång per år tillsammans med styrelsen, där verksamhetsplan för kommande år gestaltas tillsammans (minst en RK per län/region erbjuds plats)
- Kompetensutveckling och möjlighet till erfarenhetsutbyte ta del av ett kollegialt lärande där man både kan ge och få stöd av varandra
- En säkerställd plats vid FFFF s årliga konferens och årsmöte

Uppdraget som regional kontaktperson innebär att:

- Representera alla familjecentraler i sitt län/region eller länsdel
- Vara en viktig länk mellan föreningens styrelse och regionens/länets/länsdelens familjecentraler
- Ansvara för att upprätta en gruppmail-lista (distributionslista) till familjecentralerna i respektive region/län/länsdel med syfte att förmedla vidare aktuell information från styrelsen
- Ansvara för att informationen på FFFF:s hemsida under fliken "Regionala nätverk" är uppdaterad.
- Stödja arbetet för att regionala nätverksträffar genomförs
- Delta vid FFFF:s årsmöte och konferens

Så kan Barnhälsovårdens data tas tillvara i utvecklingen av familjecentraler

Anna-Maria Troedsson, projektledare Skåne

Alla BVC-sköterska i Skåne lämnar varje år in statistik/uppföljning av sin verksamhet. Denna statistik ställs samman av Kunskapscentrum BHV. Sammanställning har sedan visat sig vara ett alldeles utmärkt underlag för att se vad som kan vara angeläget att arbeta med inför kommande år på den enskilda FC. I maj månad när sammanställningen är klar kan varje BVC som finns på en FC be att få underlaget för just deras familjer vad gäller amning, tobaksrök, övervikt/fetma, fått hembesök, deltagit i föräldragrupp, resultat av EPDS, orosanmälningar, samverkan med socialtjänst, deltagit på fyraårsbesöket, hörsel-, syn-, språkscreening och vaccinationer. Utifrån sammanställningen kan teamet på FC inrikta sig på vilket ämne som är mest angeläget för deras barn/familjer. Kanske är det så att det finns en hög andel föräldrar som röker som då i sin tur innebär att barnen utsätts för rökning. Målet skulle då kunna vara "Barns rätt till en rökfri miljö" så under kommande år arbetar de aktivt med livsstilsfrågor som rör barn och tobak. Allt för att minska utsattheten för barnet. Detta mål kan inkludera hela teamet på en FC och är därför också ett klart och tydligt mål i VP för kommande år. I den bifogade PP kan ni se hur sammanställningen ser ut och hur svaren kan användas.

Har ni frågor kring materialet så hör gärna av er till Anna-Maria på anna-maria.troedsson@kfsk.se

Vad gör vi för att barn ska må bra? Vi ser film: Youtube: Vet du om att du kan förändra ditt liv?

Annat filmförslag på YouTube: adverse childhood experiences (ACEs)

“Walk and talk”

Tema-vandring – walk-and-talk. Vi reflekterar i mindre grupper kring temat och över vårt arbete. Diskussion i smågrupper kombineras med lättare vandring runt Sätra bruk. Vi svarar på frågor via www.menti.com

Fråga 1: Hur förankrar ni ert arbete i moderorganisationen ?

Svar:

Alla är nyfikna och vill arbeta på familjecentral. Det förankras i styrgruppen Professionsträffar, Pratar med chef, statistik, lobbar. Verksamhetsplan och uppföljningar. Studiebesök och politiker

Blir inbjuden till politiker, Samverkansgrupper , myndighet och öppenvård Elevhälsa och marknadsföring, öppet hus, Styrgrupp, nyhetsbrev från fc Internutbildningar till alla nyanställda

På uppstartsdagar, apt, planeringsdagar och styrgruppsmöten, Enskilda kontakter med sin chef, VP och VB

Verksamhetsberättelsen för FC sickas även till högsta chef inom förvaltning och politiker

Fråga 2: Hur argumenterar ni för tidigt förebyggande arbete? För kollegor inom förvaltningen, BVC/BMM/BUP mfl. Erfarenheter, tips och ideer?

Svar:

Finns gemensam förståelse, Lobba, tydliggöra våra uppdrag, Mindre ohälsa i framtiden påvisar siffror ökad psykisk hälsa kräver samverkan. Använder ofta bilden på vattenfallet, MFoFs preventionstjärna. Behöver inte argumentera för det, alla vet.

Berättar att vi hinner ta hand om de små frågorna innan de växer sig stora. Lättillgänglig verksamhet. Avdramatiserat att ha socionomen på plats i fc. Fallbeskrivning. Det kostar kommunen mycket för varje barn som hamnar i utanförskap.

Preventionsparadoxen. Mindre anmälningar enklare och mer Samhällsekonomiskt. Som nybliven förälder är man mottaglig för förändringar. Lågtröskelverksamhet och goda relationer genererar att föräldrar kan ta hjälp själva.

Fråga 3: Vårt tema på årets dagar på Sätra bruk är uppföljning av det tidiga och förebyggande stödet. Utifrån detta tema: Vad är ni stolta över?

Svar:

Intresset finns inte från cheferna så det görs inte. Ny verksamhetsplan med tydliga mål och uppföljning. Utvärderingar av grupper. Analys av statistik och tolkning.

Lyckats att öppna asylförskola, torsdagsgruppen för familjer som behöver extrastöd ingår i en liten grupp, max 10 familjer, alla professioner ingår. Jämställt föräldraskap för gravida. Hitta rätt familjer tidigt.

Svenska för mamma, SFI, samverkan med andra samhällsaktörer, civilsamhället, föräldragrupper, relation redan på MVC, personligt bemötande.

Positiva resultat på föräldraenkät, fallbeskrivningar. Fokusgrupper med olika teman för delaktighet och trygghet. Inlyssnande av behov. Erbjuder vissa målgrupper extra stöd.

Utökade hembesöksprogrammet sedan 2,5 år, Rinkeby Odellen

Fråga 4: Hur följer vi upp vårt arbete? På vilket sätt kan mervärdet (som det innebär att vara i en familjecentral) bli synligt?

Svar:

Synligt för vem? Utvärderar grupper, statistik, antal besökare. BHV statistik synliga kvalitetsmed indikatorer

Fråga 5: Hur mäter vi samverkan? Exempel och förslag

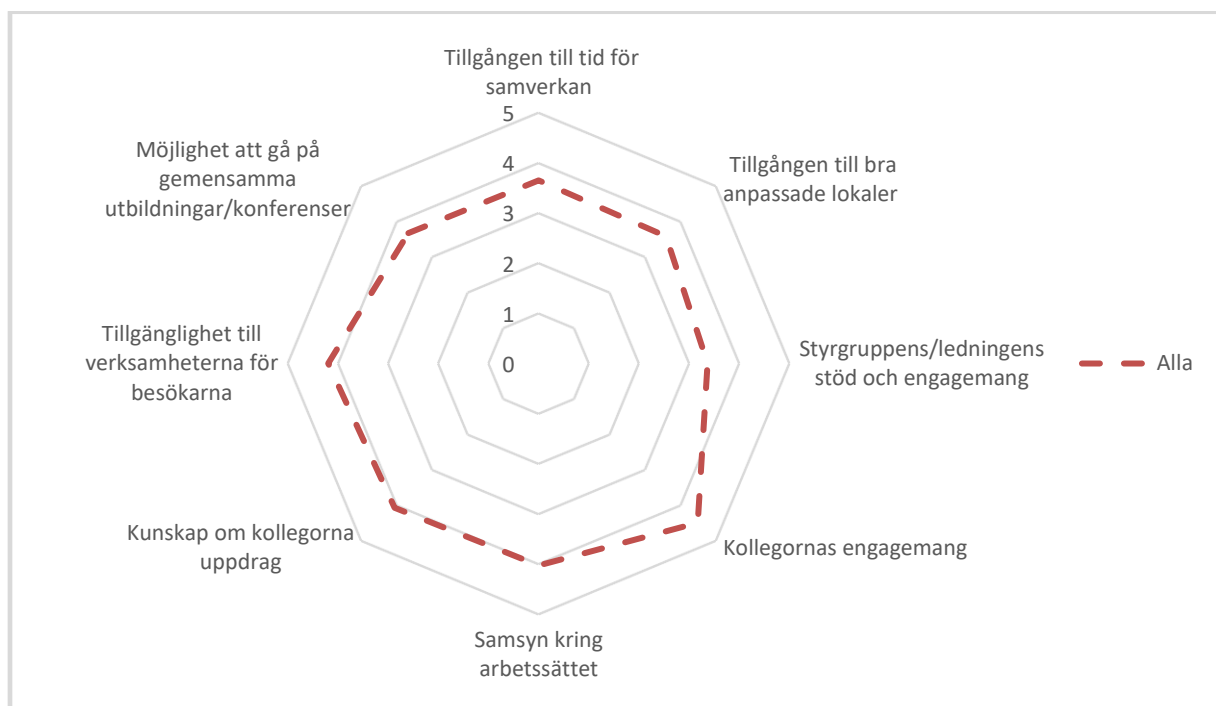
Svar:

Spindelmätning, slussningstatistik, KAFO, självreflektionsinstrumentet,

Spindelmätning – Skattning av komponenter som stärker samverkan

Marianne Gabrielsson

Styrkan med verktyget är för det första att det leder till ett ökat engagemang i samverkansfrågor. För det andra ger det de samverkande parterna en indikation på vilka mekanismer som är problematiska och vilka som tycks fungera bra. Det kan alltså vara vägledande för vilka frågor som prioriteras för att förbättra samverkan. För det tredje om mätningarna upprepas så ger det en bra beskrivning av hur samverkan utvecklas över tid.

Forskare Bert Danemark

Film: tusenkronorsloppet på youtube

Fredag 7 september

FFFF styrelse bjuder in till fortsatt dialog om föreningens arbete och aktuella frågor.

Definition – FC 0-18 år

Eva och Linda

Styrelsen har fått in frågor kring detta med utökat åldersspann. Ofta socialtjänst som har annat åldersspann ex 0-12 år man kopplar ibland även på andra delar ex samtalsmottagning

Det gemensamma blir då inte åldersspannet för alla "benen" inom familjecentralen, utan kommer att hamna inom andra områden ex gemensam mötesplats.

Åsikter från gruppdiskussion:

- En organisatorisk fråga. Inom vissa delar har vi ett utökat område men basen/kärnan är havandeskapet, 0-6 år.
- Det ser olika ut på familjecentralerna ofta utifrån storlek på kommun, region osv.
- 0-18 underlättar inom den mindre kommunen
- Vad innebär i uppdraget att man har 0-18 år? Tar myndighetsdelen över?
- Kan det bli för mycket inom ett hus, prioriteras husmöten?
- Vilka ingår då i styrgruppen? Blir det adekvata frågor för alla?
- Med utökad ålder kan personalen nyttjas bättre ex mot ungdomsmottagningen finns både för och nackdelar med detta.
- Vad är det som definierar oss på familjecentralen? Samma chefer i styrgruppen har redan större uppdrag i dagsläget.
- Hjälper föräldrar med övriga insatser
- En första linjens hjälp
- Svårigheterna med definition kräver större krav på organisation
- Vi behöver vara tydligare med att även lyfta in de havande föräldrarna i vårt uppdrag på FC så att vi inte glömmer bort MHV inom familjecentralerna.

Förslag på definition från Örebro finns i bifogad Power Point

Länsstyrelserna stöder föräldraskapsstödsarbetet

Länsstyrelsen har fått ett utökat uppdrag, men har inte fått mer pengar. Idag har de ett uppdrag 0-18 år.

Ny nationell strategi

Det innebär att vi får en ny definition av föräldraskapsstöd enligt strategin

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/09/ny-strategi-for-att-stotta-foraldrar-i-foraldraskapet/>

Vilket behov av stöd behöver vi på familjecentralerna?

Vad har varje länsstyrelse för möjlighet och resurser för att aktivt arbeta med familjecentraler

Nationell samordnare för länsstyrelsen

Madelene.larsson@lansstyrelsen.se

Det finns 21 län och 290 kommuner. MFoF har fått spridningsuppdrag av strategin. www.infogeneratiorn.se översättningsmanual på 20 olika språk

Förslag till VP 2019

Föreläsning på Sättra, Järva veckan, Läsa delbetänkandet till SOL och bidra med input till utredningen, Nyhetsinfo/arbete i styrelsen skicka kort sammanfattning från styrelsen. Fortsätta gräva i hur det tidiga stödet kan mätas.

Utvärdering av dagarna:

Vad vill ni ha mer av till ett annat år?

Grupper yrkesvis, Exempel på olika samarbetspartners (ex tandvården, biblioteket mm). Viktigt att ha luft i schemat (som i år) så man hinner prata med varandra. Bra även att ha lite tid innan herrgårdsmiddagen också. Fortsätt med det. Längre promenader. Föreläsning. Utifrån det valda temat – stanna kvar längre i diskussionerna. Föreläsning. Exempelvis om indikatorer, samverkan, god hälsa, utvärdering eller liknande. Walk and talk, danspasset och yogan. Gärna nästa år också.

Avslutning

Dagarna avslutades med att ordförande Åsa tackade Marianne för härliga och givande dagar och Stiftelsen Allmänna Barnhuset för gott samarbete och stöd för att vi får vara på Sättra Bruk. Styrelsen tackar också alla RK för allt engagemang, kunskap och klokheter som ni bidragit med.

Tack och på återseende! Styrelsen för FFFF